

Suhdannekuva	2
Helsingin seudun toimialarakenne	3
Toimialojen vertailu	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Kauppa	7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8
Rahoitustoiminta	9
Palvelut liike-elämälle	10
Informaatio ja viestintä	11
Kuljetus ja varastointi	12
Palvelut kotitalouksille	13
Yritysten suhdannenäkymät Uudellamaalla	14
Vaihtuva teema:	15
Asuntotuotanto Helsingin seudulla	

Helsingin seudun toimialakatsaus

2 | 17

26.06.2017

SUHDANNEKUVA

Helsingin seudun tuotannon kasvu edellisvuoteen verrattuna jatkui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Myös työllisten ja työpaikkojen määrän kasvu vuoden takaisesta jatkui. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2017 ensimmäiseltä neljännekseltä.

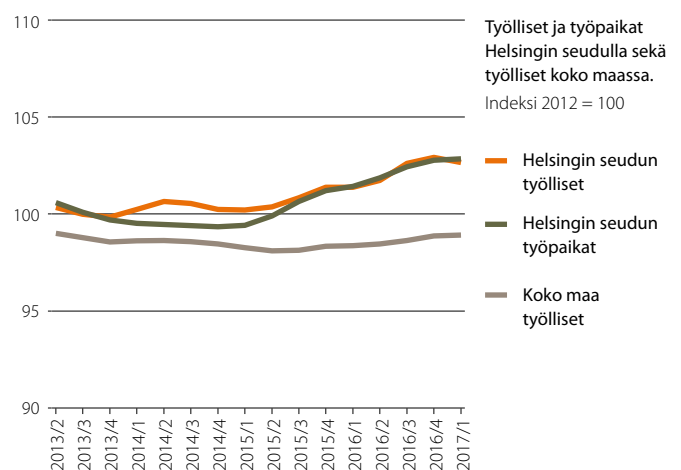
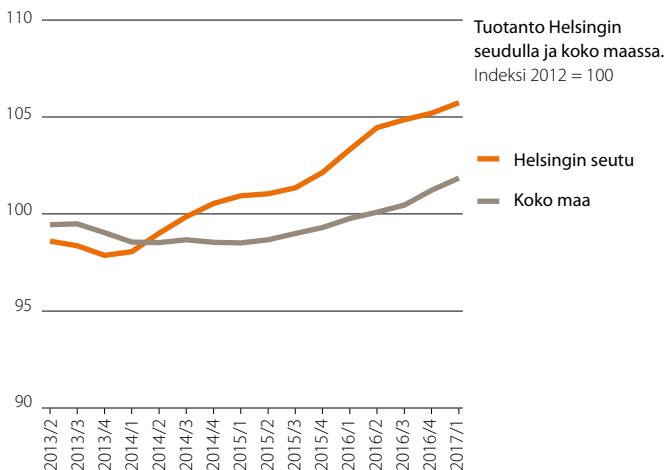
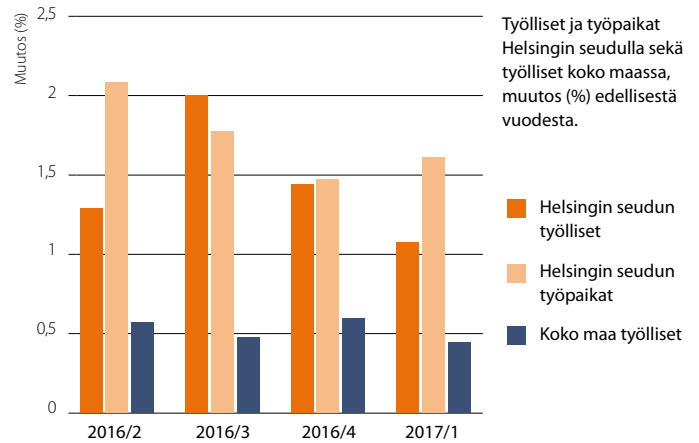
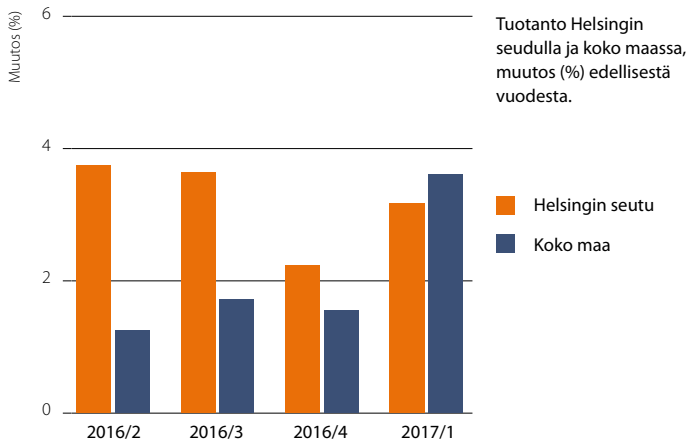
Helsingin seudun tuotannon kasvu kiihtyi vuoden takaiseen verrattuna kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden seudun tuotanto oli vuoden alussa arvion mukaan 3 % korkeammalla tasolla. Koko maan tuotanto kasvoi Helsingin

seutua vahvemmin tammi–maaliskuussa. Valtakunnallisesti tuotanto kasvoi vuoden alussa noin 3,5 % edellisvuodesta. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tuotanto oli Helsingin seudulla keskimäärin 5 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2012. Koko maassa tuotanto on kasvanut noin prosentin vertailuvuoden tasosta.

Helsingin seudun rakennusalan vahva kasvu jatkui vuoden alussa. Seudun keskeisistä toimialoista suhdannekehitys jatkui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vahvana myös useilla palvelualoilla: liiketoiminta kasvoi selvästi liike-elämän palveluissa, informaatio- ja viestintäalalla, majoitus- ja ravitsemistoiminnassa sekä kaupassa. Lisäksi teollisuuden liikevaihto kääntyi kasvuun. Kaupan ja teollisuuden liikevaihdon kasvua on vauhdittanut osaltaan

tukku- ja tuottajahintojen nousun voimakas kiihtyminen. Alueen yritysten suhdanneodotukset kohenivat viime kuukausien aikana.

Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrän trendikehitys hiipui kuluvan vuoden alussa. Vuoden takaiseen verrattuna seudun työpaikkojen määrä kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä puolitoista prosenttia ja työllisten määrä reilun prosentin. Koko maassa työllisten määrän trendi pysyi ennallaan vuoden alussa. Vuoden takaiseen verrattuna koko maan työllisten määrä kasvoi tammi–maaliskuussa noin puoli prosenttia. Viimeksi kuluneen vuoden aikana sekä Helsingin seudun työllisten että työpaikkojen määrä oli noin 2 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2012. Koko maassa työllisyys oli vajaat 2 % alle vertailuvuoden tason.

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälinen yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 26 % Suomen väestöstä, sijaitsee 31 % maan työpaikoista ja tuotetaan 36 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 456 800 viime vuodenvaihteessa. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli viime-

si kuluneen vuoden aikana 727 200 työllistä ja 769 900 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2016 noin 76 miljardia euroa.

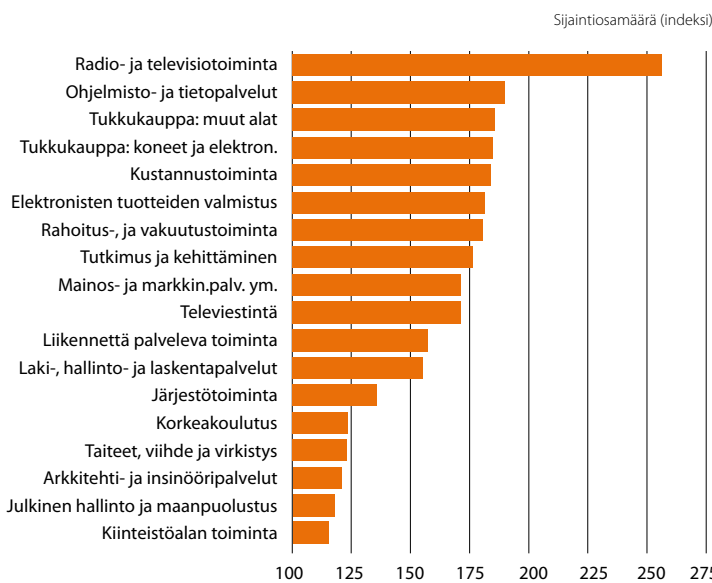
Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 59 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 25 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

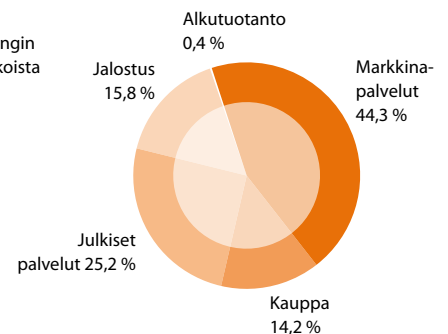
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profileista.

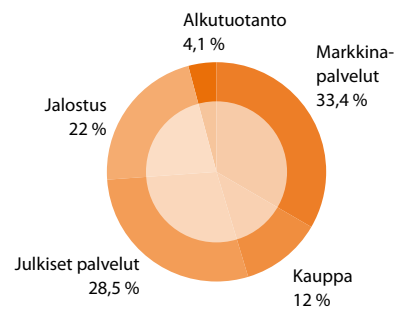
Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat. Indeksii, koko maa = 100

Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2016.

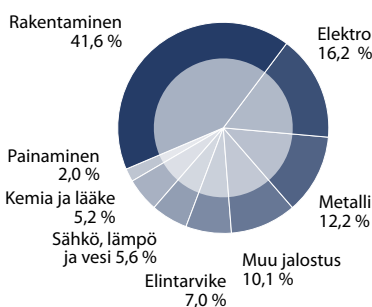

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2016.

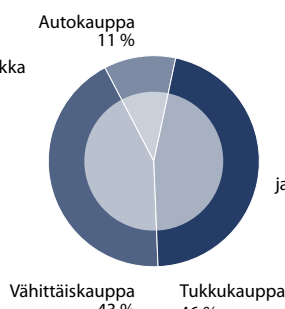

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2016.

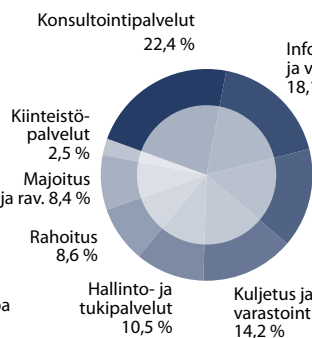
JALOSTUS

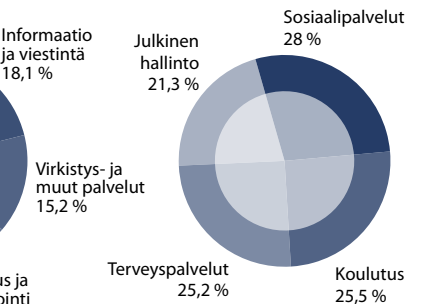
KAUPPA

MARKKINAPALVELUT

JULKINEN HALLINTO JA HYVINVOINTIPALVELUT

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun liiketoiminnan kasvu edellisvuodesta jatkui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 7 %. Vuoden takaiseen nähden kuluttajahinnat nousivat tammi–maaliskuussa prosenttin, tukkuhinnat 5,7 %, teollisuuden tuottajahinnat 4,6 % ja rakennuskustannukset 0,4 %.

Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta kaikilla päätoimialoilla kuluvan vuoden alussa. Liikevaihdon kasvu oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä voimakkainta rakentamisessa, jossa liikevaihto kasvoi 18 % vuoden takaisesta. Liikevaihto kasvoi selvästi myös liike-elämän palveluissa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa.

Myös yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Palkkasumma kasvoi edellisvuodesta useimmilla päätoimialoilla. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 3 %. Palkkasumman kasvu oli vahvinta rakentamisessa. Teollisuudessa palkkasumma laski.

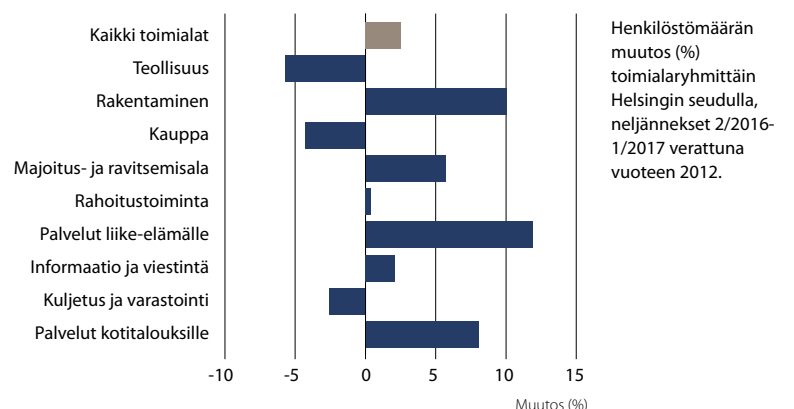
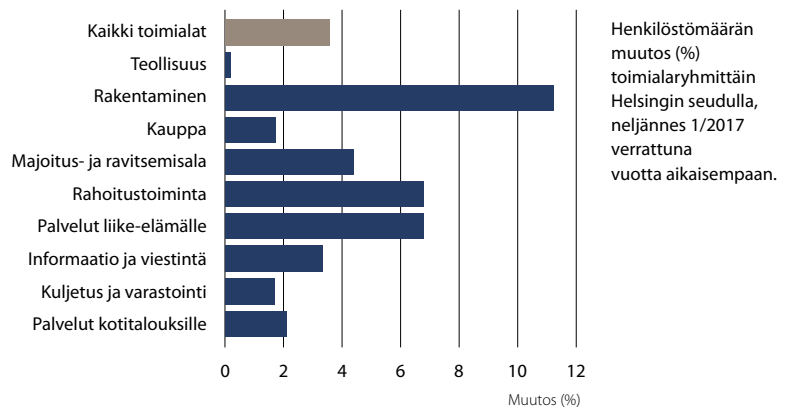
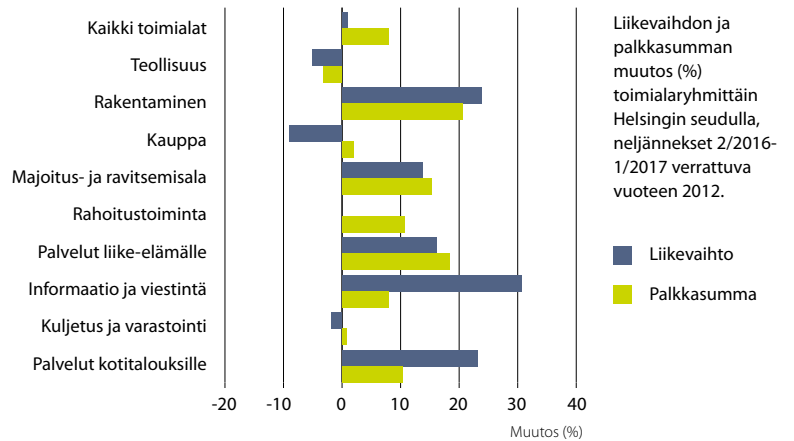
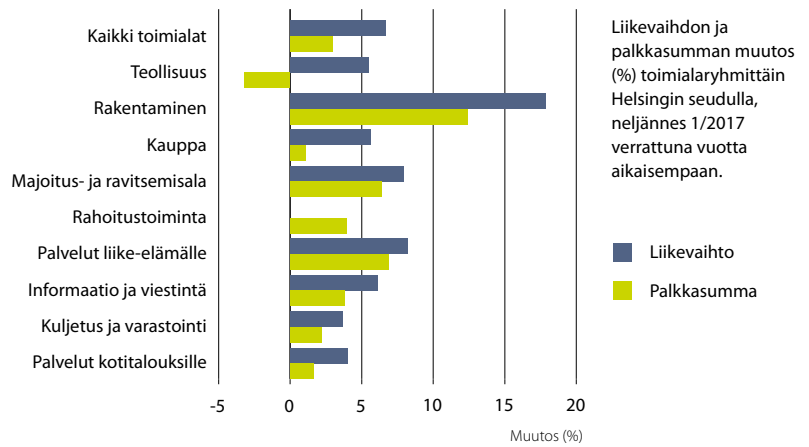
Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin prosenttin korkeammalla tasolla kuin vuonna 2012. Seudun yritysten palkkasumma on kasvanut 8 % vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet 3 % vuoteen 2012 verrattuna. Liikevaihto on kasvanut vertailuvuoden tasoon nähden eniten informaatio- ja viestintäalalla. Teollisuuden, kaupan sekä kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon kehitys on ollut muiden toimialojen kehitystä selvästi heikompaa.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

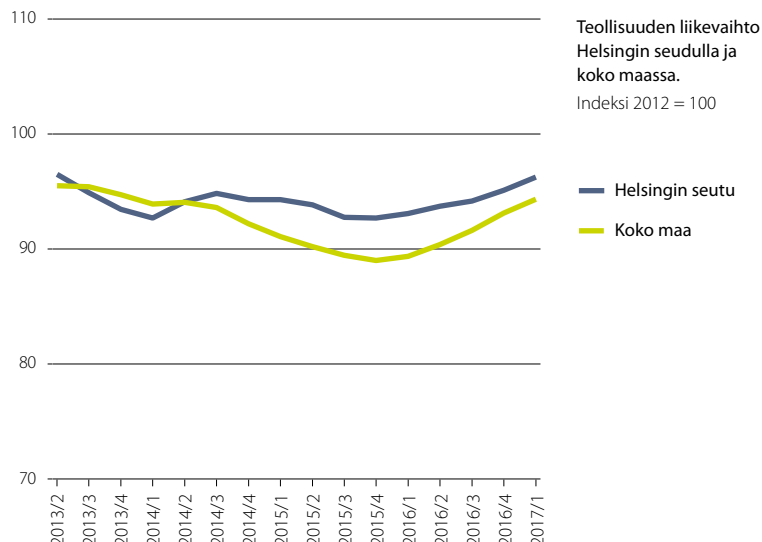
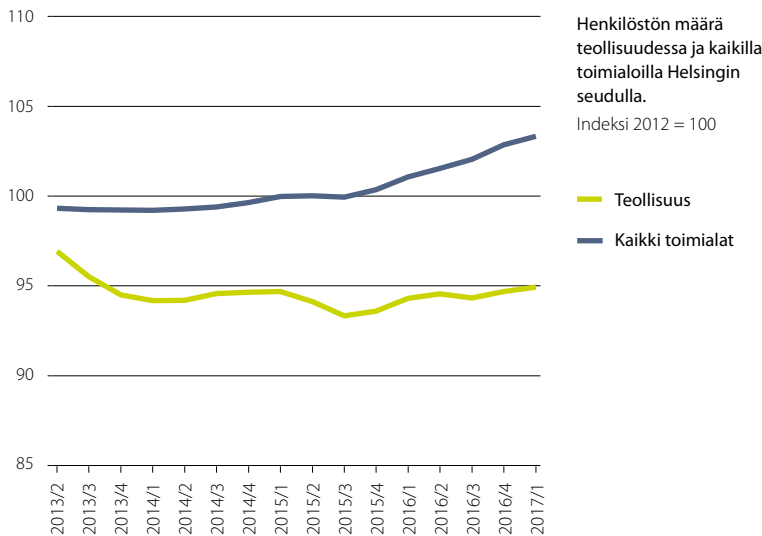
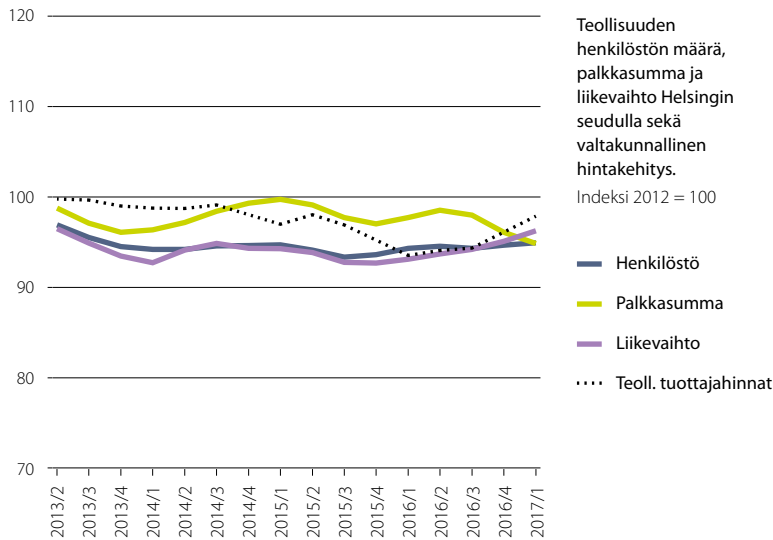
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli tammi–maaliskuussa vajaat 4 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Henkilöstömäärä kasvoi selvästi useimmilla päätoimialoilla. Henkilöstömäärän kasvu oli voimakkainta rakentamisessa.

Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 3 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2012. Henkilöstömäärän kasvua on ollut viiden vuoden takaisesta eniten liike-elämän palveluissa. Teollisuudessa, kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä kaupan alalla henkilöstömäärä on laskenut vertailuvuoden tasoon nähden.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

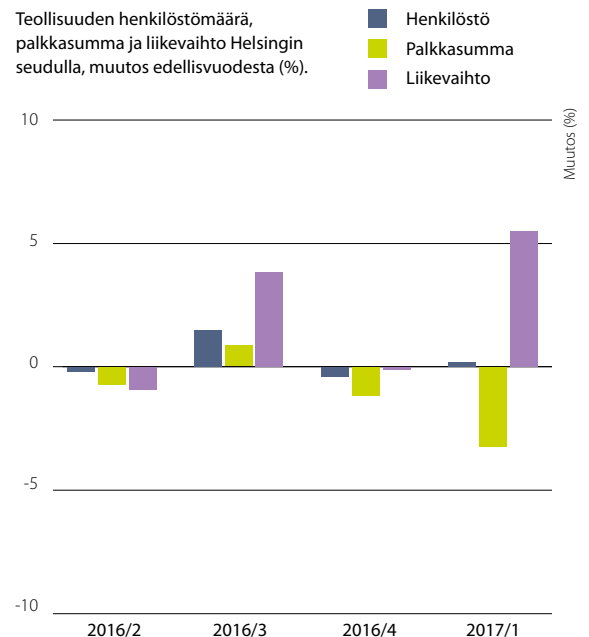

Teollisuusyritysten liikevaihto kasvoi vuoden alussa.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Liikevaihto kasvoi arvion mukaan 6 % vuoden takaiseen verrattuna. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Teollisuuden tuottajahintojen trendin viime vuoden lopussa alkanut kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa. Teollisuuden tuottajahinnat kasvoivat tammi–maaliskuussa edellisvuoteen nähden vajaat 5 %. Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 5 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2012. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on laskenut 4 %.

Teollisuuden henkilöstömäärän trendi pysyi vuoden alussa ennallaan. Teollisuusyritysten henkilöstömäärä oli tammi–maaliskuussa lähes samalla tasolla myös vuoden takaiseen verrattuna. Alan palkkasumman trendin viime vuoden loppupuolella alkanut lasku jatkui vuoden alussa. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma laski vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 3 %. Vuodesta 2012 Helsingin seudun teollisuusyritysten henkilöstömäärä on laskenut 6 %. Alan palkkasumma on vertailuvuotta 3 % alemmalla tasolla.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 70 700 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

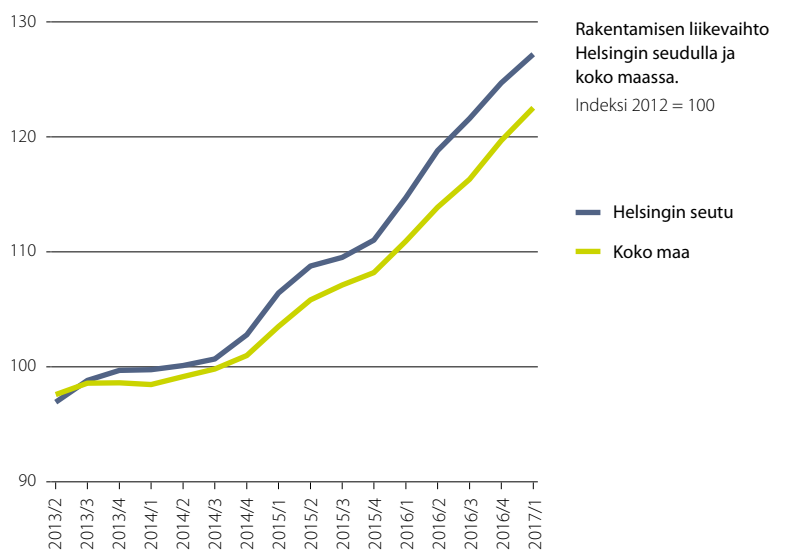
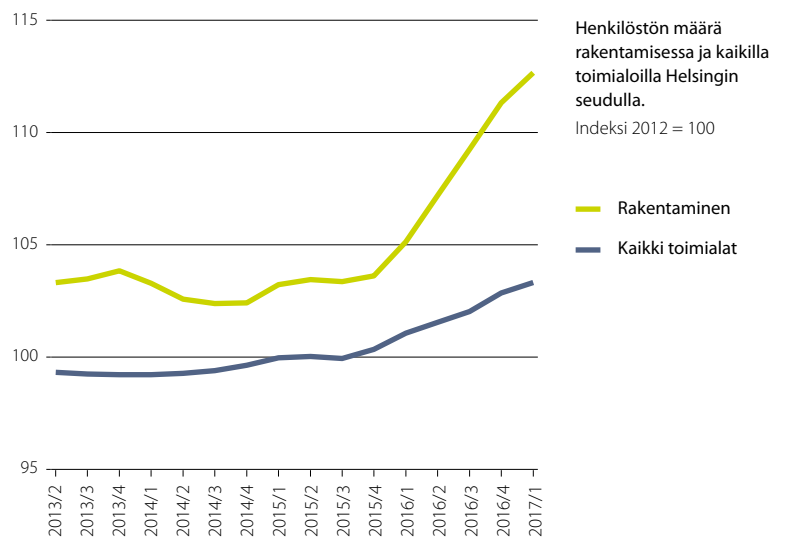
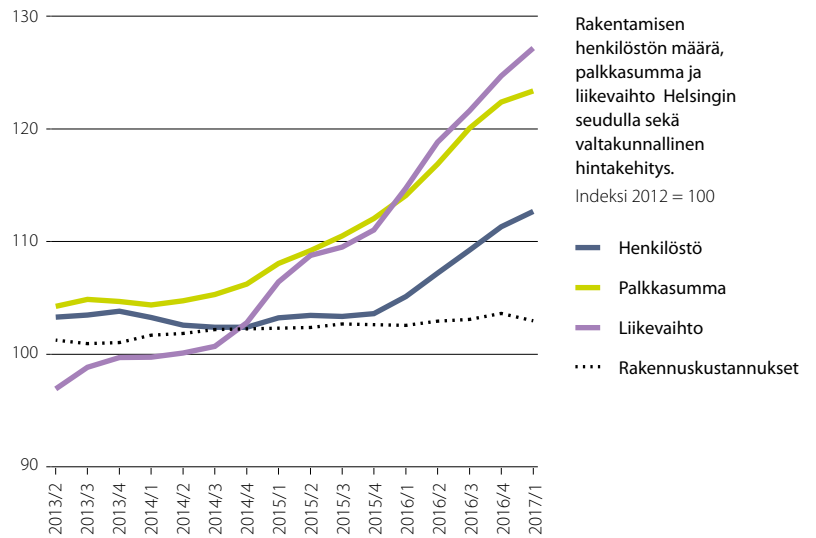
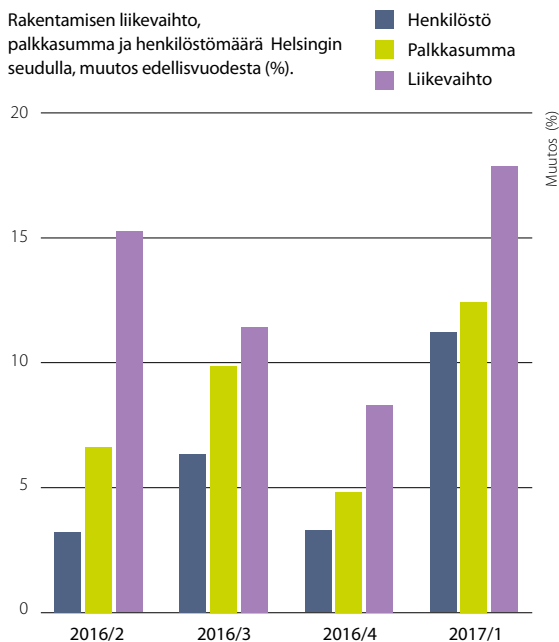
Rakentamisen liiketoiminnan vahva kasvu jatkuu.

Rakennusalan liikevaihdon trendi kasvoi ennakoarvion mukaan edelleen vahvasti kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Arvion mukaan alan liikevaihto oli tammimaaliskuussa 18 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset nousivat puoli prosenttia vuotta aikaisemmasta. Alan kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Vuoteen 2012 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin lähes neljänneksen korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana 3 %.

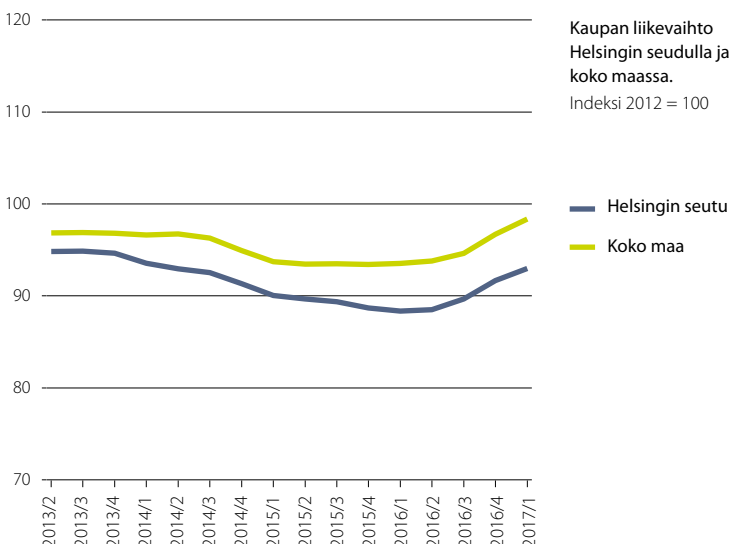
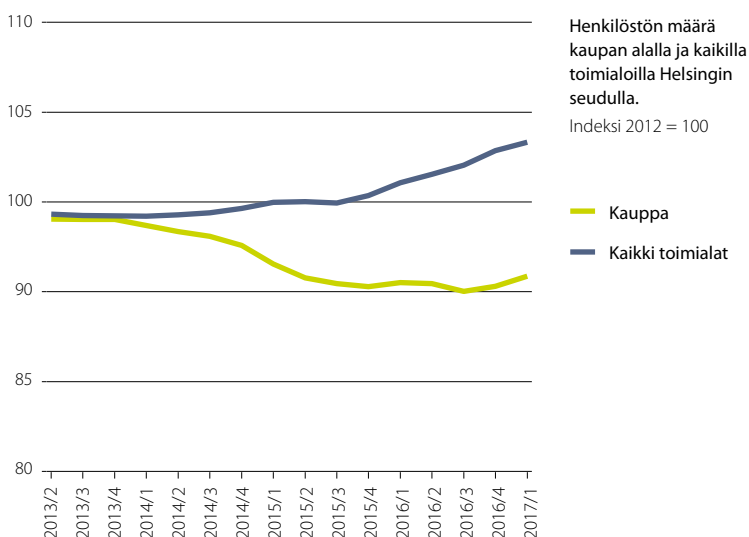
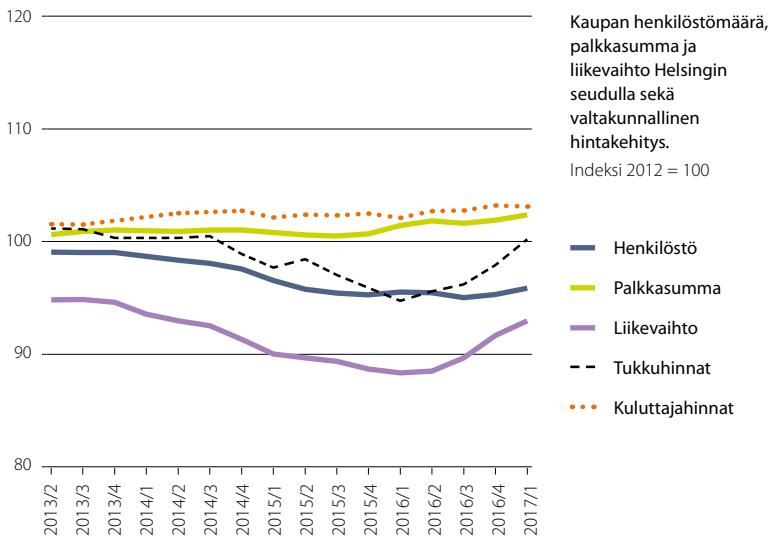
Rakennusyritysten palkkasumman trendin kasvu jatkui vuoden alussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vajaat 12 % korkeammalla tasolla. Myös rakentamisen henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui vuoden alussa. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstömäärän kasvua kertyi 11 %. Vuodesta 2012 rakennusalan palkkasumma on kasvanut viidenneksen. Henkilöstömäärä on alalla vertailuvuoteen nähden kymmenyksen korkeammalla tasolla.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 51 200 työpaikkaa.

Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Tukkukauppa, agentuuri-toiminta, vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen vähittäismyynti

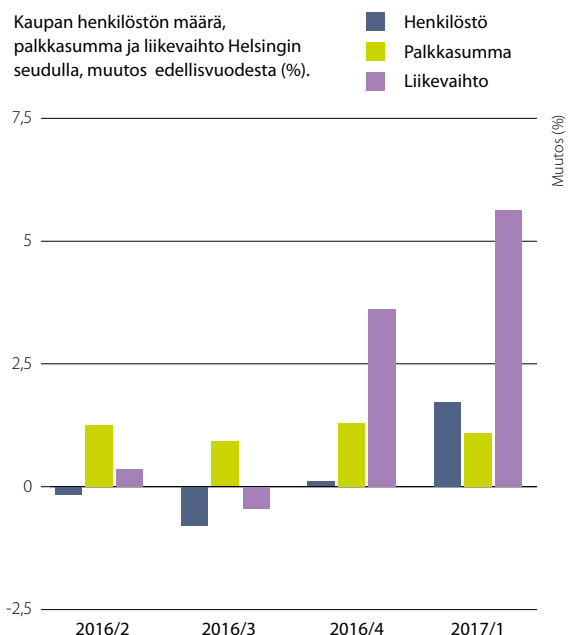

Kaupan alan liiketoiminta kasvoi edellisvuodesta vuoden alussa.

Kaupan liikevaihdon trendin viime vuoden loppupuolella alkanut kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden alan liikevaihto oli ennakoarvion mukaan vajaat 6 % korkeammalla tasolla. Kaupan liikevaihdon trendi on kääntynyt kasvuun myös koko maassa. Tukkuhintojen kasvu jatkui viime vuoden loppupuolella ja kuluvan vuoden alussa. Edellisvuoteen verrattuna tukkuhinnat nousivat noin 6 %. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaisesta prosentoin. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla noin kymmenyksen alemmalla tasolla kuin vuonna 2012. Tukkuhinnat olivat viimeksi kuluneen vuoden aikana vajaat 3 % alle vertailuvuoden tason. Kuluttajahinnat ovat nousseet 3 % vuoteen 2012 nähden.

Kaupan alan palkkasumman trendi kasvoi hie-man kahden viimeksi kuluneen neljänneksen aikana. Edelliseen vuoteen verrattuna palkkasumma oli tammi-maaliskuussa prosentoin korkeammalla tasolla. Vuoteen 2012 nähden alan palkkasumma on kasvanut 2 %. Kaupan henkilöstömäärän trendi nousi myös hienoisesti. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli vajaat 2 % korkeammalla tasolla. Vertailuvuoteen nähden kaupan alan henkilöstömäärä on laskenut 4 %.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 107 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

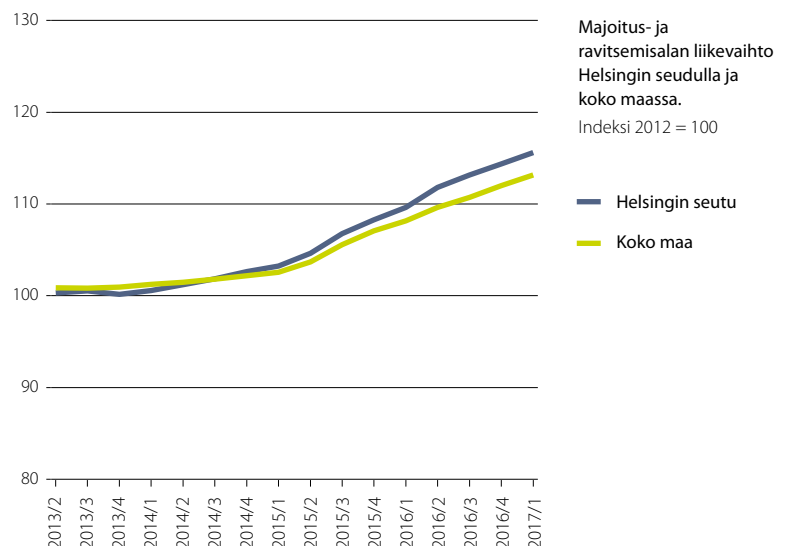
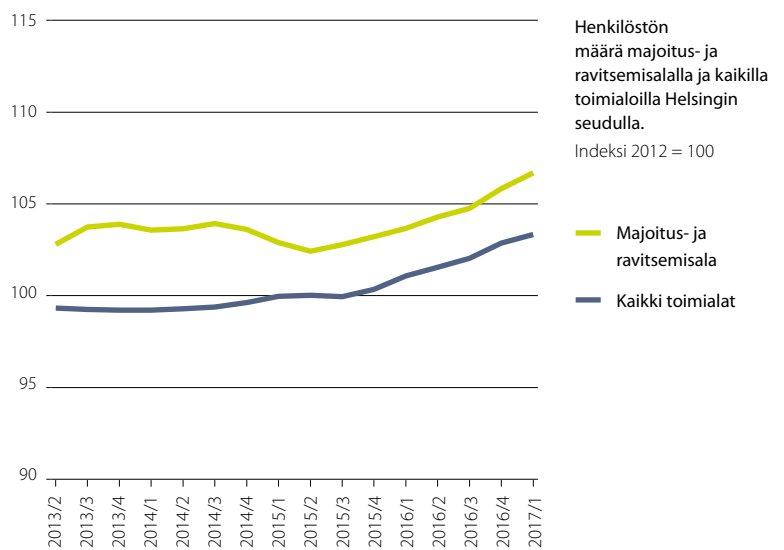
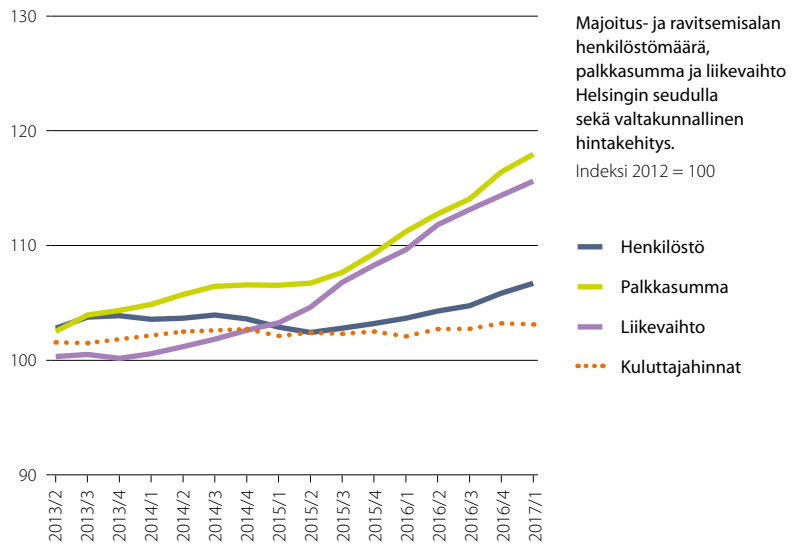
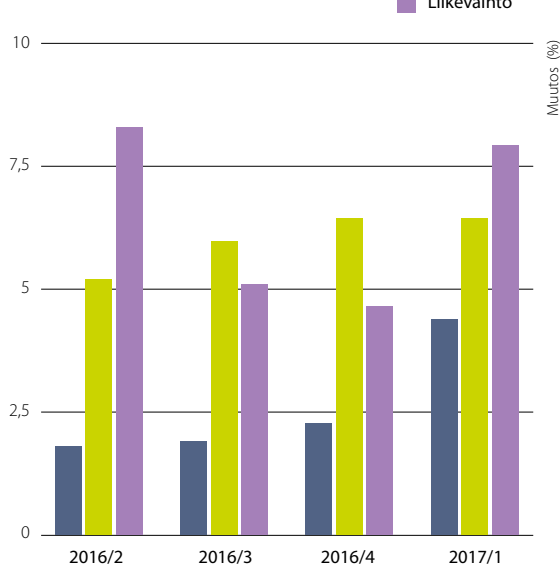
Majoitus- ja ravitsemisalalan liiketoiminnan vahva kehitys jatkui.

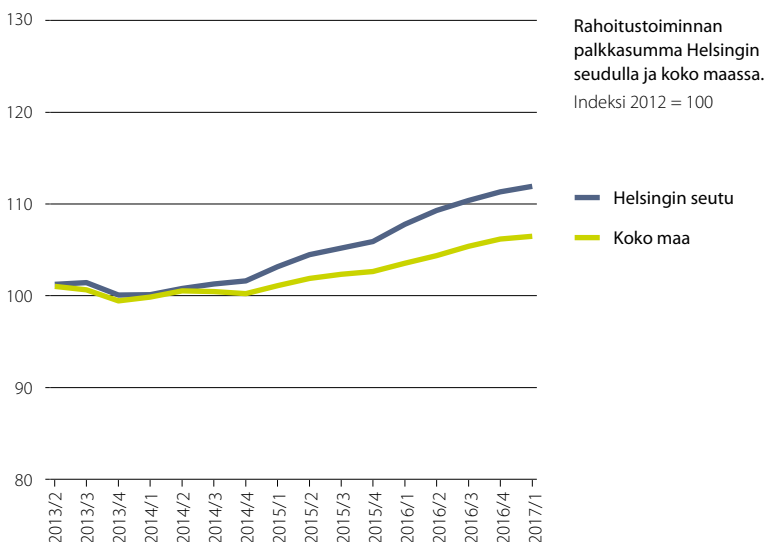
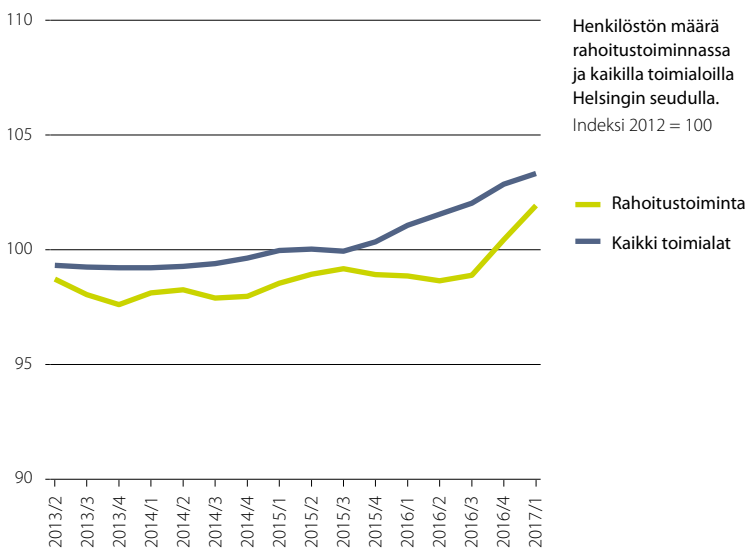
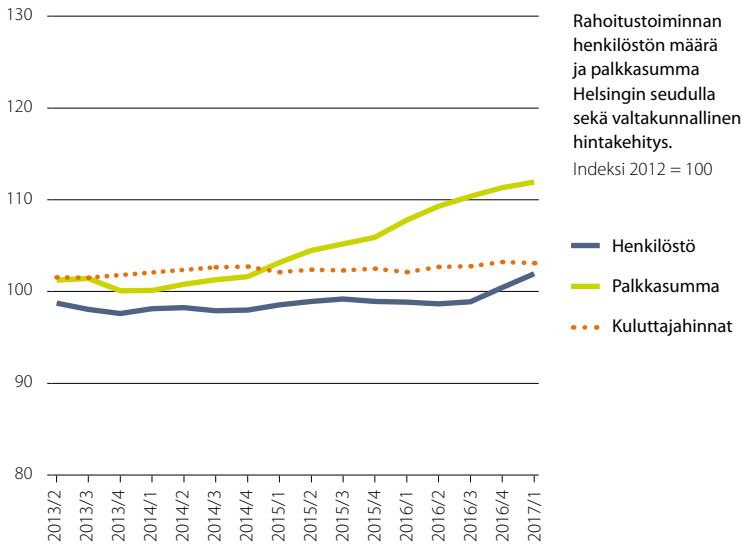
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan kuluvan vuoden alussa. Edelliseen vuoteen nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan tammi–maaliskuussa 8 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendin kasvu jatkui vuoden alussa myös valtakunnallisesti. Vertailuvuoden tasosta alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 14 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 3 %.

Alan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli alalla tammi–maaliskuussa reilut 6 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendi kasvoi vuoden alussa. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä oli reilut 4 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemisalalan palkkasumma on kasvanut 15 % vuodesta 2012. Alan henkilöstömäärä on vertailuvuoteen nähden 6 % korkeammalla tasolla.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 28 800 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

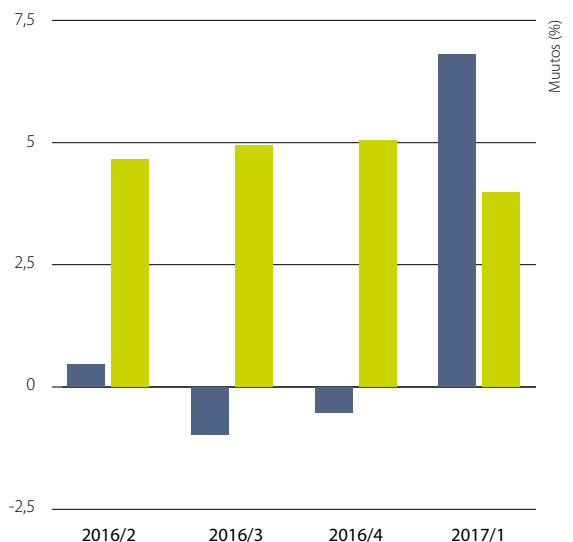
Rahoitustoiminnan liiketoiminta kasvoi vuoden alussa.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli tammi–maaliskuussa 4 % korkeammalla tasolla. Koko maassa rahoitustoiminnan palkkasumma pysyi vuoden alussa ennallaan. Viimeksi kuluneen vuoden aikana alan palkkasumma oli vuoteen 2012 verrattuna Helsingin seudulla 11 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta 3 %.

Alan henkilöstömäärän trendi kääntyi kasvuun viime vuoden viimeisellä neljänneksellä ja trendin kasvu jatkui vuoden alussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli tammi–maaliskuussa 7 % korkeammalla tasolla. Vertailuvuoden tasoon nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin samalla tasolla.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 29 400 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

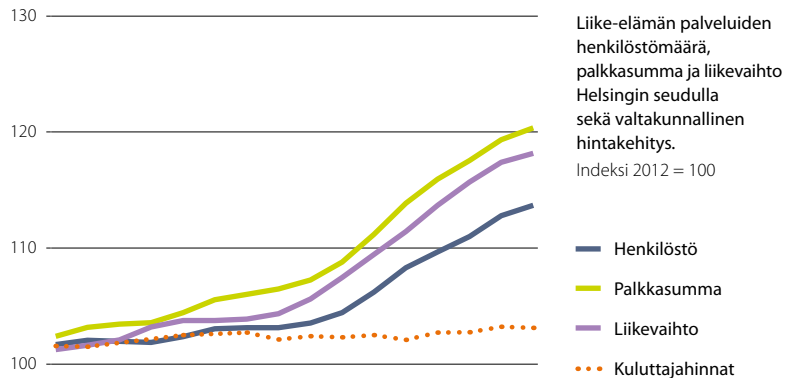
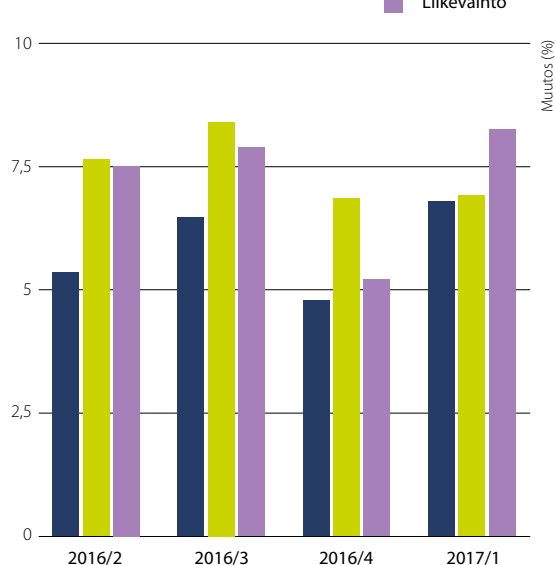
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminnan kehitys jatkui vahvana.

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden tammi-maaliskuussa. Myös valtakunnallisesti alan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 8 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2012 tasoon nähden alan liikevaihto on kasvanut 16 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 3 %.

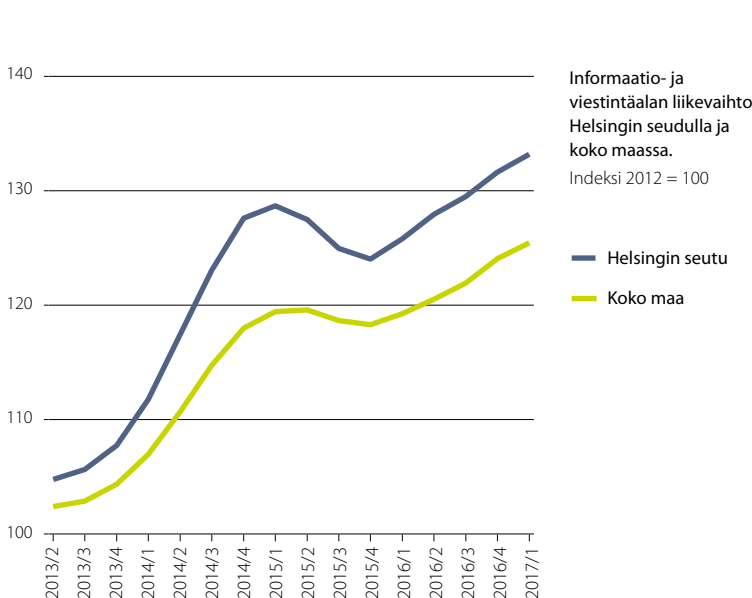
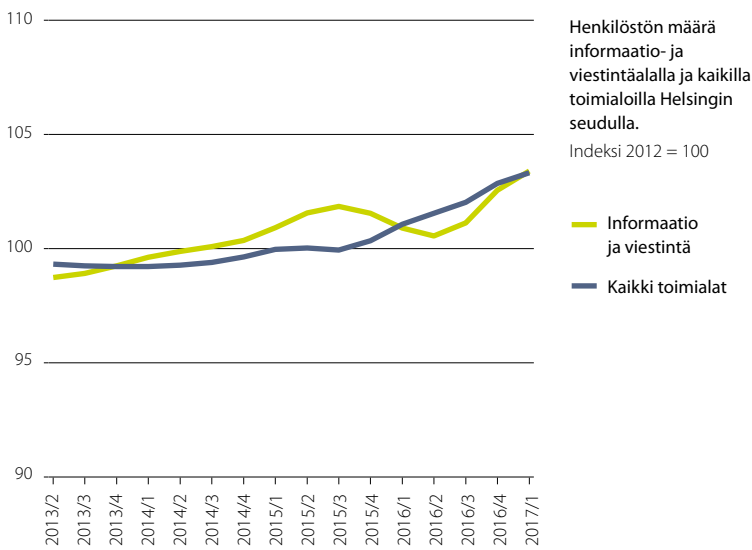
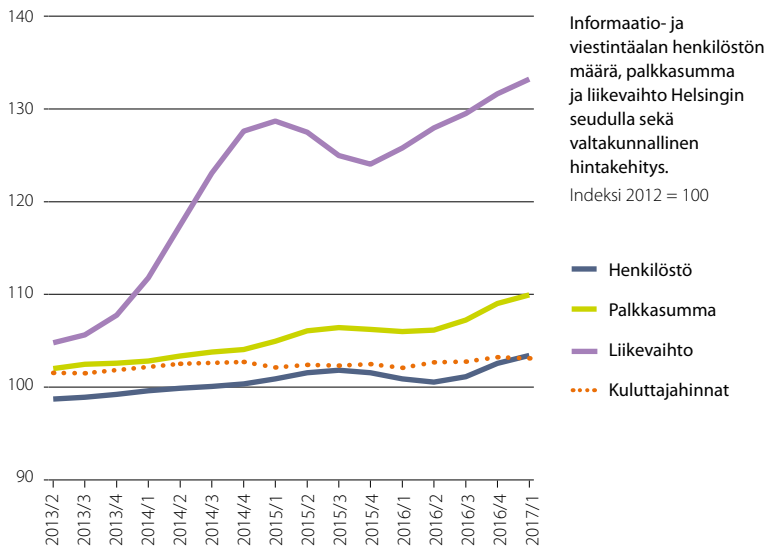
Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumma oli alalla 7 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän kasvu jatkui. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärän kasvua oli 7 %. Vuoden 2012 tasoon verrattuna alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 12 % ja palkkasumma 19 % korkeammalla tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 122 200 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotoiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

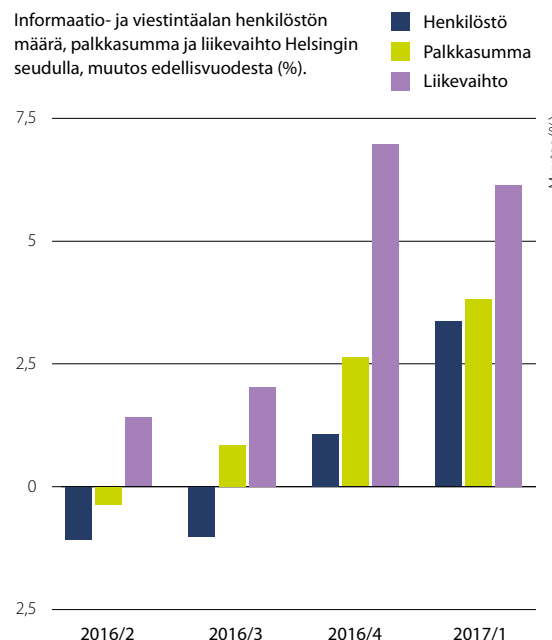

Informaatio- ja viestintäalan liiketoiminta kasvoi vuoden alussa.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden alussa. Alan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Helsingin seudulla arvion mukaan 6 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vertailuvuoteen nähden alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 31 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet 3 % vuodesta 2012.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendin loiva kasvu jatkui kuluvan vuoden tammi-maaliskuussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli 4 % korkeammalla tasolla. Vertailuvuodesta alan palkkasumma on kasvanut 8 %. Myös alan henkilöstömäärän trendi kasvoi vuoden alussa hieman. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärä oli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä reilut 3 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2012 tasoon verrattuna henkilöstömäärä on kasvanut alalla 2 %.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 60 300 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

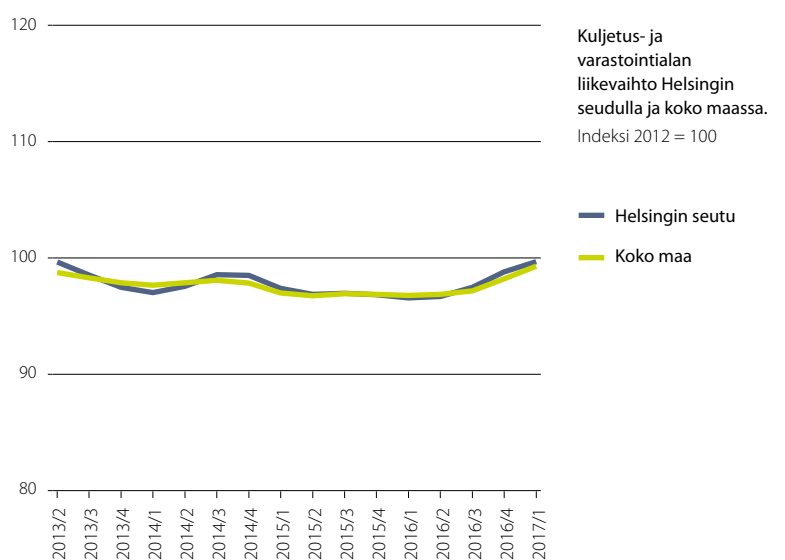
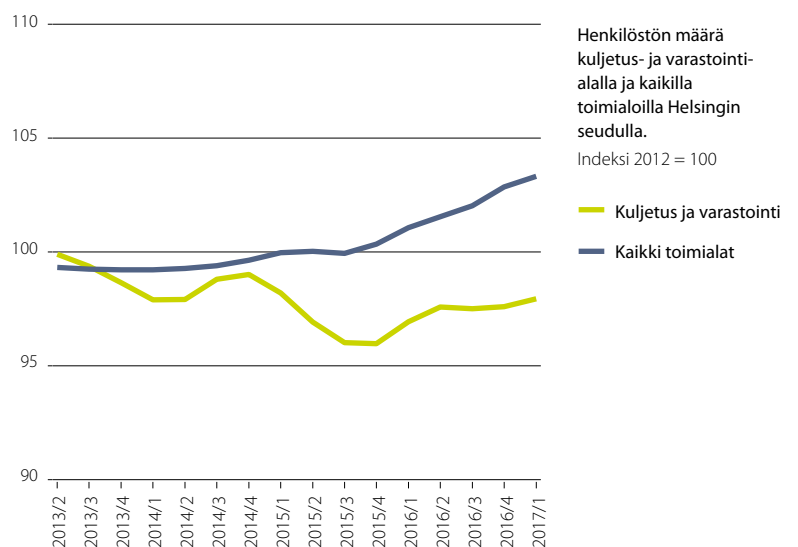
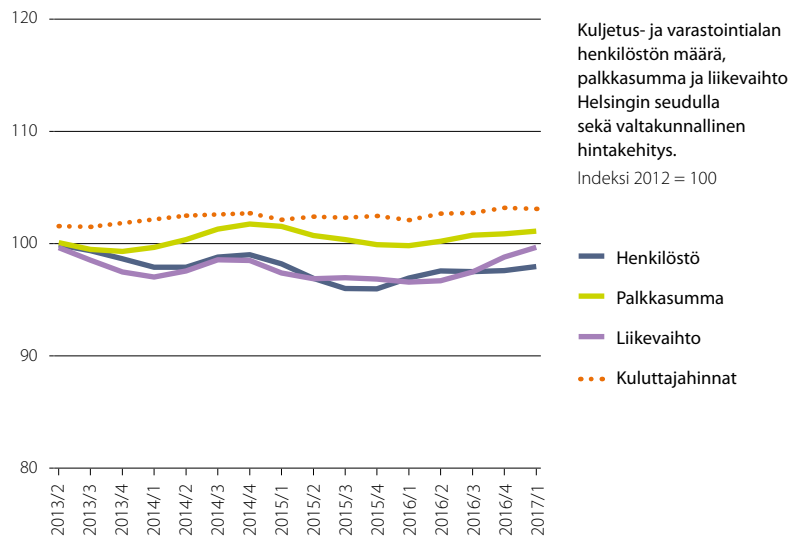
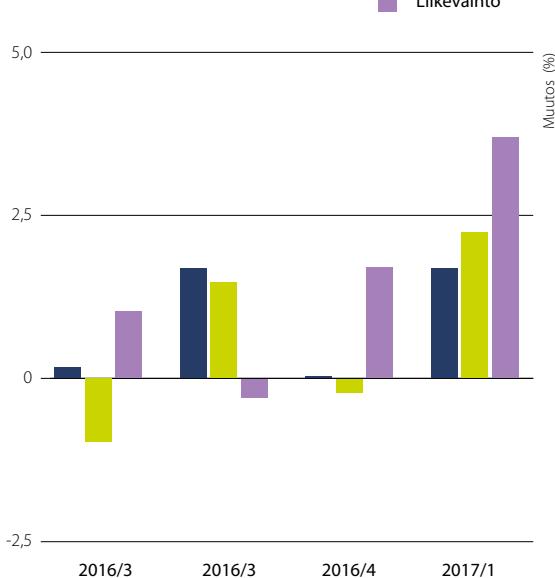
Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto kääntyi kasvuun.

Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendi kääntyi viime vuoden loppupuolella kasvuun ja ennakoarvion mukaan trendin kasvu jatkuu kuluvan vuoden alussa. Alan liikevaihdon trendi kääntyi kasvuun myös koko maassa. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli tammi–maaliskuussa Helsingin seudulla edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan vajaat 4 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihto on seudulla 2 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2012. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta 3 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendi pysyi lähes ennallaan kuluvan vuoden alussa. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä oli tammi–maaliskuussa 2 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana suunnilleen vuoden 2012 tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendi pysyi vuoden alussa lähes ennallaan. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli 2 % korkeammalla tasolla. Vuoteen 2012 nähden henkilöstömäärä on 3 % alemmalla tasolla.

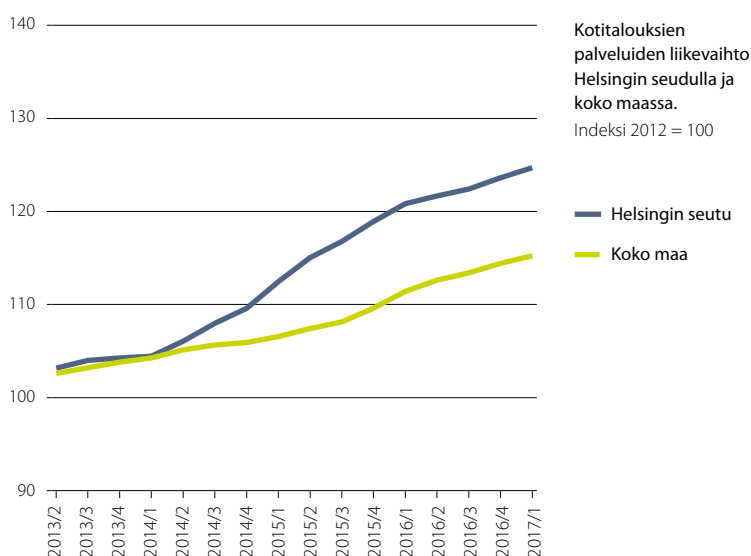
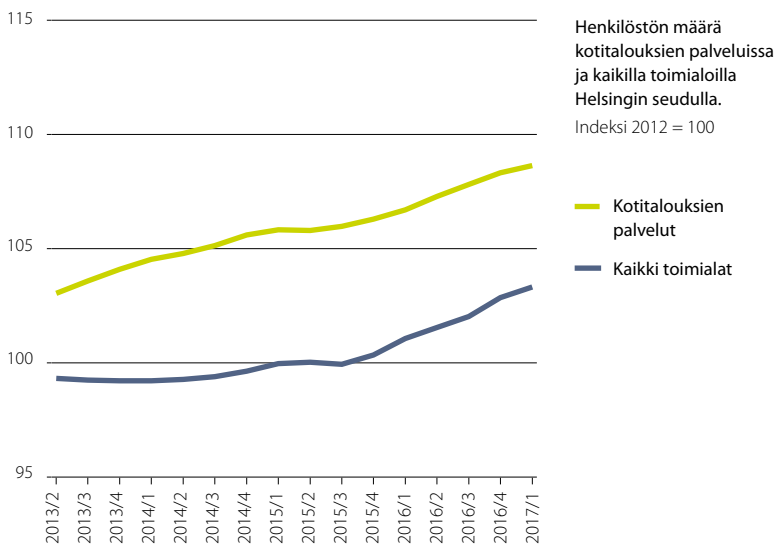
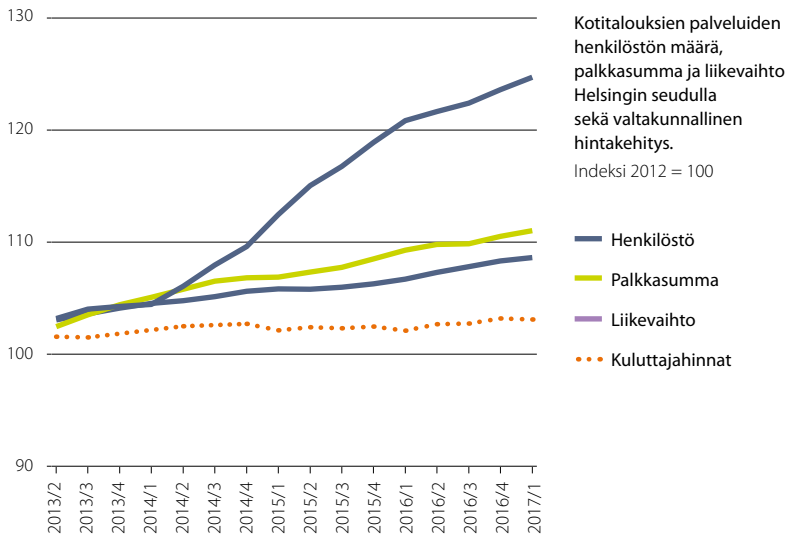
Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 47 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

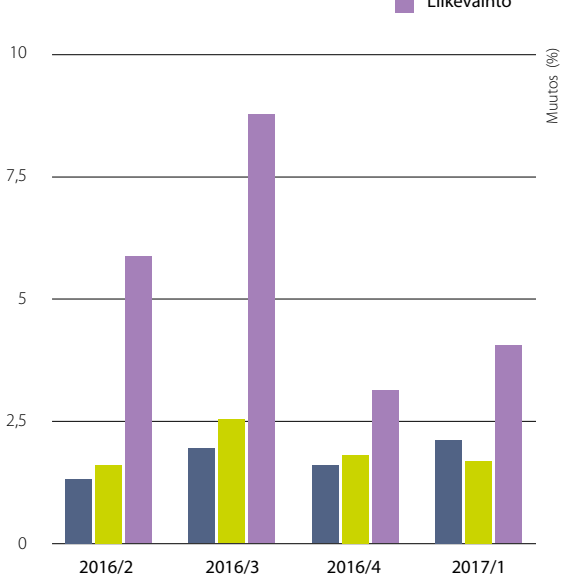
Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liiketoiminnan kasvu jatkuu.

Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla vuoden alussa arvion mukaan 4 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuodesta 2012 alan liikevaihto on kasvanut 23 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta 3 %.

Alan palkkasumman trendi kasvoi viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana. Vuotta aikaisempaan verrattuna alan palkkasumma oli tammi-maaliskuussa vajaat 2 % korkeammalla tasolla. Myös kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendi kasvoi hieman vuoden alussa. Edellisvuoteen verrattuna alan henkilöstömäärä oli tammi-maaliskuussa 2 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2012 tasoon nähden henkilöstömäärä on kasvanut 8 %. Alan palkkasumma on kasvanut kymmenyksen vertailuvuoden tasosta.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 75 400 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset paranivat. Maakunnan yrityksissä kysynnän puute on edelleen merkittävin tuotannon kasvun este, mutta myös ammattityövoimasta on pulaa.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten suhdannenäkymät kohenivat selvästi. Huhtikuussa 2017 tehdyn tiedustelun mukaan suhdanteiden ennakoidaan paranevan lähitulevaisuudessa. Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa 17, kun tammikuussa tehdyssä kyselyssä saldoluku oli 1. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset ovat samalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin.

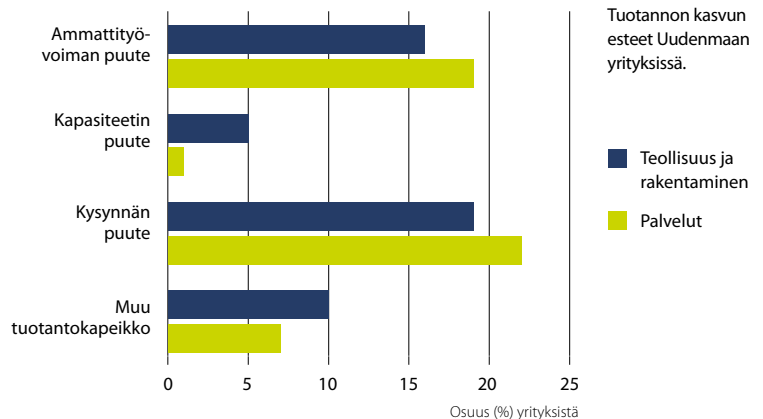
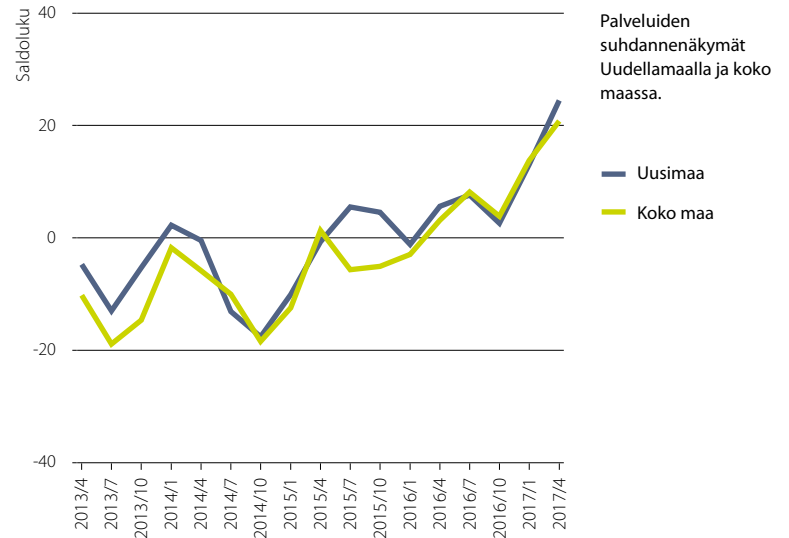
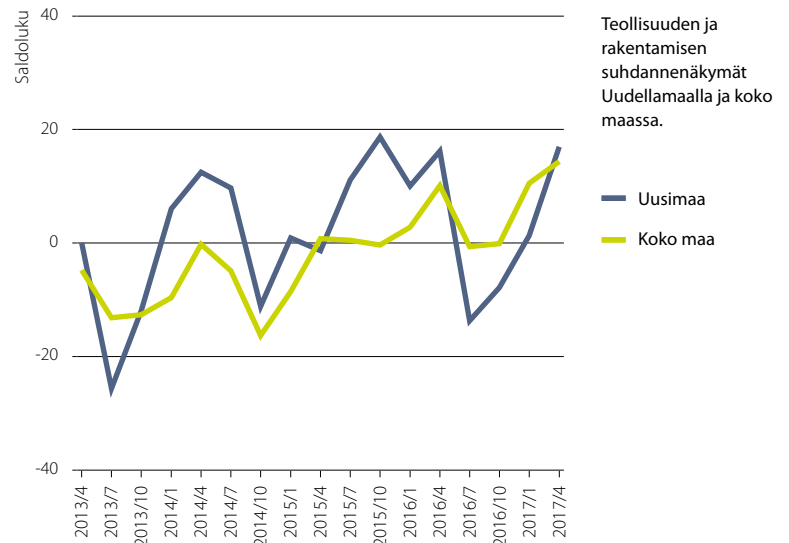
Myös palveluyritysten suhdanneodotukset paranivat niin Uudellamaalla kuin valtakunnallisesti. Huhtikuussa suhdannenäkymien saldoluku oli Uudenmaan palveluyrityksissä 24. Tammikuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli 13. Uudenmaan palvelualojen suhdannenäkymät olivat huhtikuussa lähellä koko maan keskiarvoa.

Sekä Uudenmaan teollisuus- että palveluyritykset ennakoivat henkilöstömäärän kasvavan hieman. Henkilöstöodotuksia seuraavaan kolmen kuukauden aikana kuvaava saldoluku oli huhtikuussa maakunnan teollisuusyrityksissä 14 ja palveluyrityksissä 10.

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli huhtikuussa 37 %:lla teollisuuden sekä rakentamisen yrityksistä ja 42 %:lla palveluvastaajista. Heikko kysyntä oli huhtikuussa ongelma 19 %:lla teollisuuden ja rakentamisen vastaajista ja 22 %:lla palveluvastaajista. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa 16 %:lla teollisuuden ja rakentamisen yrityksistä ja 19 % palvelualojen yrityksistä.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuuksien erotus.

Vaihtuva teema: ASUNTOTUOTANTO HELSINGIN SEUDULLA

Helsingin seudulla valmistui 13 500 ja aloitettiin 16 500 asuntoa viimeksi kuluneen vuoden aikana. Kuntien väliset erot asuntotuotannon aktiivisuudessa ovat erittäin suuria.

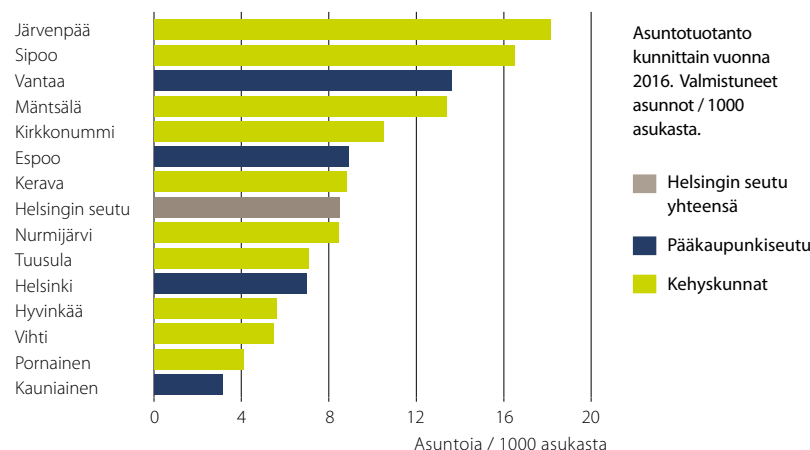
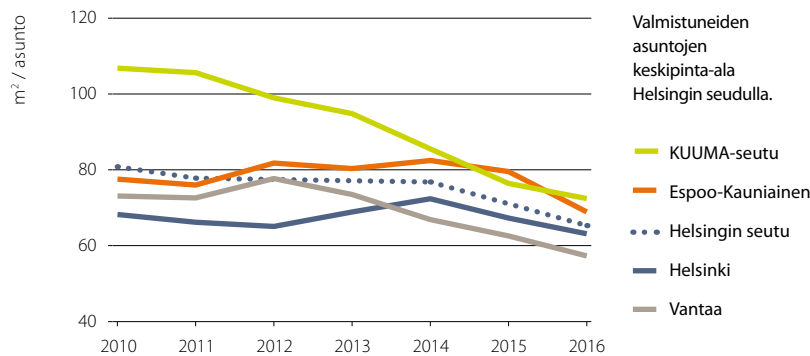
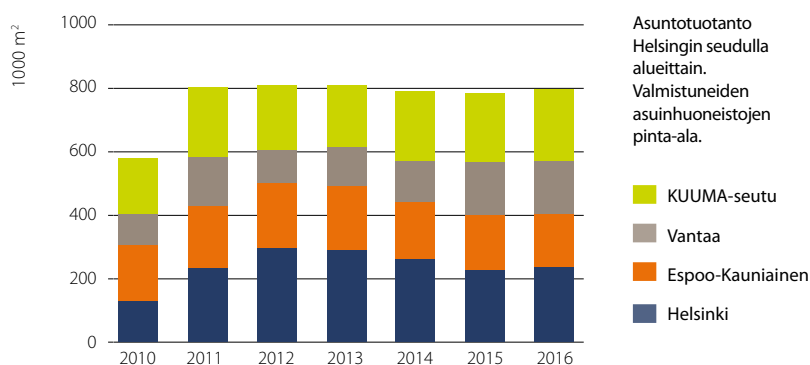
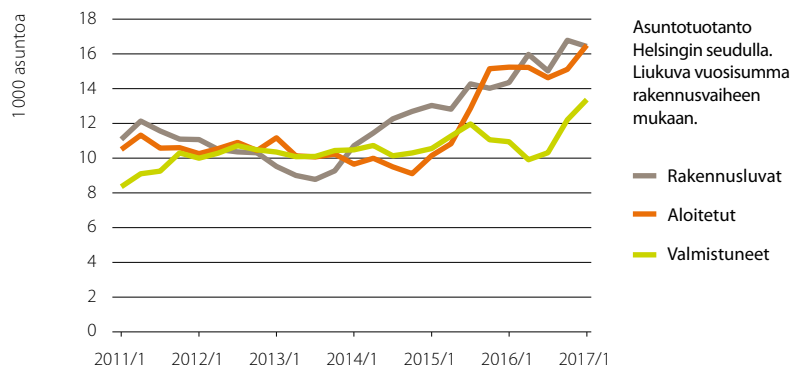
Helsingin seudulla valmistui 13 500 asuntoa vuoden pituisella jaksolla huhtikuusta 2016 maaliskuuhun 2017. Asuntotuotannon aloitukset nousivat ennätyskelliselle tasolle, sillä jakson aikana aloitettiin 16 500 asuntoa. Rakennuslupia myönnettiin suunnilleen yhtä suurelle asuntomäärälle. Seudulla tullee valmistumaan noin 15 000 asuntoa vuonna 2017.

Vaikka valmistuneiden asuntojen määrä on lähtenyt nousuun, valmistuneiden asuntojen pinta-alasumma on pysynyt samalla tasolla, noin 800 000 huoneisto-m² vuodessa, vuodesta 2011 vuoteen 2016. Pinta-alasumma kääntyy selvään nousuun vasta kuluvan vuoden aikana. Helsingissä ja Espoossa pinta-alasummat ovat laskeutuneet vuoden 2012 jälkeen, mutta Vantaalla ja KUUMA-seudulla volyymit ovat vastaavasti kasvaneet. Helsingin osuus koko seudun tuotannosta oli noin 30 % ja KUUMA-seudun saman verran vuonna 2016. Espoon ja Vantaan osuudet olivat yhtä suuret, 20 %.

Uusien asuntojen pinta-alasumman pysyminen samalla tasolla asuntojen määrän lisäyksestä huolimatta perustuu valmistuneiden asuntojen keskikokoon tuntuvaan alenemiseen. Helsingin seudulla keskikoko pieni viidenneksen eli 16 m² vuodesta 2010 vuoteen 2016. Muutos oli jyrkin KUUMA-seudulla, jossa keskikoko pieni kolmanneksella. Myös Espoossa ja Vantaalla keskikoot supistuivat tuntuvasti. Sen sijaan Helsingissä uusien asuntojen keskikoko laski vain vähän. Muutoksen taustalla on asuntotuotannon painottuminen entistä enemmän kerrostaloihin pientalojen kustannuksella erityisesti pientalovaltaisella KUUMA-seudulla, mutta myös Espoossa ja Vantaalla. Asuntokoot ovat pienentyneet myös kaikissa talotyypeissä.

Asuntotuotannon asukaslukuun suhteutetut erot ovat kasvaneet varsin suuriksi Helsingin seudun kuntien välillä. Koko seudulla valmistui keskimäärin 8,5 asuntoa 1 000 asukasta kohti vuonna 2016. Asuntotuotanto oli suhteellisesti vilkkainta Järvenpäässä ja Sipoossa, joissa valmistui 18 ja 16,5 asuntoa 1 000 asukasta kohti. Vantaalla ja Mäntsälässä suhdeluku nousi 13,5:een. Espoossa tuotannon suhteellinen vilkkaus oli koko seudun keskitasoa, mutta Helsingin suhdeluku, 7 asuntoa/1 000 asukasta, jäi selvästi seudun keskiarvosta. Vähiten asuntoja suhteessa asukaslukuun valmistui Kauniainsissa, Pornaisissa, Vihdissä ja Hyvinkäällä.

Tietolähteet: Tilastokeskus, rakennus- ja asuntotuotantotilasto.

Helsingin seudun toimialakatsaus

2 | 17

Julkaisija	Helsingin seudun kauppakamari Kalevankatu 12, 00100 Helsinki puh. (09) 228 601 www.helsinki.chamber.fi
Toimitus	Kaupunkitutkimus TA Oy Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki www.kaupunkitutkimusta.fi
Lisätietoja	Toimitusjohtaja Heikki J. Perälä Helsingin seudun kauppakamari puh. (09) 2286 0211 Toimitusjohtaja, tutkija Seppo Laakso Kaupunkitutkimus, puh. 0500 970 082 seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi Tutkija Tamás Lahdelma Kaupunkitutkimus, puh. 050 441 9534 tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi
Ulkoasu	Bread Visual Design kari@bread.fi

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

Kannen kuva: iStockPhoto

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alisuoritustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuoritustiedot).

Toimialoittaiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

Helsingin seutu: Toimialoittaisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Kuvaaja ja ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.

Suomi: Kansantalouden neljännesvuositilinpidoon bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. **Tietolähde:** Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2012. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2012.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2012) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendin muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu	8	Kirkkonummi
1 Helsinki	9	Mäntsälä
2 Espoo	10	Nurmijärvi
3 Vantaa	11	Pornainen
4 Kauniainen	12	Sipoo
	13	Tuusula
	14	Vihti
Kehyskunnat		
5 Hyvinkää		
6 Järvenpää		
7 Kerava		

